

Suvestinė redakcija nuo 2023-12-30

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-11-25, i. k. 2020-24945

Nauja redakcija nuo 2023-12-30:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IŽDO APSKAITOS TVARKYMO

2020 m. lapkričio 23 d. Nr. 1K-378

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo 8 straipsnio 1 ir 4 dalimis, 10 straipsnio 1 dalimi, Inventorizacijos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, 3 punktu ir įgyvendindamas 26-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1K-357 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 26-ojo standarto patvirtinimo“, 6 punktą:

1. T v i r t i n u pridedamus:
 - 1.1. Lietuvos Respublikos valstybės išdo apskaitos politikos aprašą;
 - 1.2. Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitų planą;
 - 1.3. Valstybės išdo konsoliduoto sąskaitų valdymo posistemio ir Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitų plano susijusių sąskaitų sąrašą;
 - 1.4. Lietuvos Respublikos valstybės išdo apskaitos dokumentų pasirašymo ir apskaitos registrų sudarymo taisykles;
 - 1.5. Lietuvos Respublikos valstybės išdo inventorizacijos atlikimo tvarkos aprašą.

Laikinais einantis finansų ministro pareigas

Vilius Šapoka

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IŽDO APSKAITOS POLITIKOS APRAŠAS

Pakeistas priedo pavadinimas:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos valstybės išdo apskaitos politikos apraše (toliau – Aprašas) reglamentuojami Lietuvos Respublikos valstybės išdo, pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą (toliau – VSAĮ) vertinamo kaip išteklių fondas ir laikomo atskiru viešojo sektoriaus subjektu, apskaitos principai, taisyklės ir metodai, skirti valstybės išdo finansinei apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms sudaryti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

2. Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – ministerija) valstybės išdo apskaitą tvarko pagal tokią apskaitos politiką, kurią taikant būtų užtikrinama, kad finansinių ataskaitų duomenys atitinka kiekvieno taikytino viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto (toliau – VSAFAS) reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, tvarkant valstybės išdo apskaitą vadovaujamosi VSAĮ ir 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1K-388 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 1-ojo standarto patvirtinimo“ (toliau – 1-asis VSAFAS), nustatytais bendraisiais apskaitos principais. Rengiant finansinių ataskaitų rinkinius vadovaujamosi VSAĮ ir 1-ajame VSAFAS nustatytais reikalavimais dėl finansinių ataskaitų rinkinių sudėties ir kitų VSAFAS reikalavimais dėl aiškinamojo rašto ataskaitų parengimo. Valstybės išdo tvarkymui taikoma apskaitos politika užtikrinama, kad finansinėse ataskaitose teikiama informacija būtų patikima, nešališka, netendencinga, pateikta taikant atsargumo principą ir visais reikšmingais atžvilgiais išsami, tinkama finansinių ataskaitų informacijos vartotojų sprendimams priimti, kad teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto finansinius rezultatus ir finansinę būklę, atskleistų ūkinių operacijų ekonominę prasmę, o ne vien teisinę formą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

3. Valstybės išdas laikomas atskiru apskaitos vienetu – jo apskaita tvarkoma atskirai nuo ministerijos apskaitos, sudaromas ir teikiamas atskiras finansinių ataskaitų rinkinys.

4. Valstybės išdo apskaitoje registruojamas valstybės išdo valdomas arba disponuojamas finansinis turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos.

5. Valstybės išdo apskaitoje taip pat registruojami augalų, už kuriuos mokamos tiesioginės išmokos, draudimo įmokų dalinio kompensavimo ištekliai ir su jais susijusios ūkinės operacijos.

6. Nebalansinėse sąskaitose informacija kaupiama valstybės išteklių fondų, kurių sąskaitos priklauso valstybės išdui – Garantinio fondo, Ilgalaikio darbo išmokų fondo, Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti sumos, Rezervinio (stabilizavimo) fondo, Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo, Žemės ūkio paskolų garantijų fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, Valstybinio socialinio draudimo rezervinio fondo – banko sąskaitų likučių duomenys, valstybės rezervo banko sąskaitos likučio duomenys, biudžetinių lėšų likučiai valstybės biudžeto asignavimų valdytojų vadovaujamų biudžetinių įstaigų

sąskaitose, neapibrėžtos gautinos sumos, neapibrėžtieji įsipareigojimai, įsipareigojimai dėl suteiktų garantijų, taip pat įsipareigojimai pagal pasirašytas paskolų sutartis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

7. Valstybės išdo apskaita tvarkoma dviejuose Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos (toliau – VBAMS) posistemiuose – Finansų valdymo ir apskaitos posistemyje (toliau – FVIS) ir Valstybės išdo konsoliduoto sąskaitų valdymo posistemyje (toliau – VIKSVA).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

8. VIKSVA registruojamos valstybės išdo ūkinės operacijos, susijusios su finansiniu turtu (investicijomis į ne nuosavybės vertybinius popierius, indėliais, suteiktomis paskolomis, centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoji (toliau – CTV) perduotomis paskolomis, išvestinėmis finansinėmis priemonėmis) ir įsipareigojimais (įsipareigojimais pagal Vyriausybės vertybinius popierius, gautomis paskolomis, išvestinėmis finansinėmis priemonėmis), VIKSVA dalyvių banko sąskaitų operacijos ir su šiomis ūkinėmis operacijomis susijusios pajamos ir sąnaudos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

9. FVIS registruojamos valstybės išdo ūkinės operacijos, susijusios su asignavimų valdytojų vadovaujamų biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų finansavimu, iš Europos Sąjungos ir kitų finansavimo sumų davėjų gautu finansavimu, pagrindinėmis ir kitos veiklos pajamomis ir sąnaudomis, taip pat operacijos, susijusios su finansinės investicinės veiklos pajamomis ir sąnaudomis, kurių ūkinės operacijos nėra registruojamos VIKSVA. Kiekvieną dieną FVIS registruojamos prieš tai buvusios dienos išdo detalios ūkinės bei dalyvių agreguotos banko sąskaitų operacijos užregistruojamos VIKSVA sistemoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

10. Valstybės išdo apskaitos politika apima ūkinių operacijų pripažinimo, įvertinimo tvarką ir apskaitos principus, metodus bei apskaitos tvarką. Valstybės išdo apskaitos – valstybės išdo atliekamų ūkinių operacijų registravimo apskaitoje – tvarka nustatyta ministerijos Valstybės išdo departamento direktoriaus tvirtinamame Valstybės išdo apskaitos vadove.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

11. Valstybės išdo apskaitai taikomi visi VSAFAS, išskyrus atvejus, kai VSAFAS nustatyti valstybės išdui nebūdingoms ūkinėms operacijoms taikomi reikalavimai:

11.1. 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 1K-220 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8-ojo standarto patvirtinimo“;

11.2. 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-174 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“;

11.3. 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 1K-238 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 13-ojo standarto patvirtinimo“;

11.4. 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1K-430 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 14-ojo standarto patvirtinimo“;

11.5. 16-ajame VSAFAS „Biologinis turtas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 1K-233 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto patvirtinimo“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

11.6. 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 1K-176 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 19-ojo standarto patvirtinimo“;

11.7. 24-ajame VSAFAS „Su darbo santykiais susijusios išmokos“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1K-432 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 24-ojo standarto patvirtinimo“;

11.8. 27-ajame VSAFAS „Koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartys“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1K-435 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 27-ojo standarto patvirtinimo“;

11.9. 29-ajame VSAFAS „Pensijų anuitetų fondo apskaita ir ataskaitų rinkinys“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. 1K-423 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 29-ojo standarto patvirtinimo“;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

11.10. 30-ajame VSAFAS „Mineraliniai ištekliai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1K-221 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 30-ojo standarto patvirtinimo“.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

12. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme, VSAĮ ir VSAFAS.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

13. Duomenys valstybės išdo finansinių ataskaitų rinkiniui parengti kaupiami apskaitos registruose, nurodytuose Lietuvos Respublikos finansų ministro tvirtinamose Valstybės išdo apskaitos dokumentų pasirašymo ir apskaitos registrų sudarymo taisyklėse.

14. Valstybės išdo apskaitos duomenims pagrįsti, vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“, ir šiuo finansų ministro įsakymu patvirtintu Valstybės išdo inventorizacijos atlikimo aprašu, pagal finansinių metų pabaigos turto ir įsipareigojimų duomenis atliekama valstybės išdo viso turto ir visų įsipareigojimų inventorizacija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

15. Valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti taikomas reikšmingumo kriterijus yra 0,1 procento viso valstybės išdo turto.

II SKYRIUS FINANSINIS TURTAS

16. Valstybės išdo finansinio turto apskaita tvarkoma pagal 17-ąją VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo“ (toliau – 17-asis VSAFAS).

17. Valstybės išdo finansinis turtas skirstomas į:

17.1. ilgalaikį finansinį turtą, kurį sudaro:

17.1.1. investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius:

17.1.1.1. investicijos į iki išpirkimo laikomą finansinį turtą;

- 17.1.1.2.investicijos į parduoti laikomą finansinį turtą;
- 17.1.2. po vieno metų gautinos sumos:
 - 17.1.2.1.ilgalaikės paskolos:
 - 17.1.2.1.1. ilgalaikės vidaus paskolos;
 - 17.1.2.1.2. ilgalaikės užsienio paskolos;
 - 17.1.2.2.kitos ilgalaikės gautinos sumos;
- 17.1.3. ilgalaikiai terminuoti indėliai banke:
 - 17.1.3.1.ilgalaikiai vidaus terminuoti indėliai;
 - 17.1.3.2.ilgalaikiai užsienio terminuoti indėliai;
- 17.1.4. kitas ilgalaikis finansinis turtas:
 - 17.1.4.1.išvestinės ilgalaikės finansinės priemonės;
 - 17.1.4.2.kitas ilgalaikis finansinis turtas;
- 17.2. trumpalaikį finansinį turtą, kurį sudaro:
 - 17.2.1. per vienus metus gautinos sumos:
 - 17.2.1.1.gautinos trumpalaikės finansinės sumos:
 - 17.2.1.1.1. po vieno metų gautinų sumų einamųjų metų dalis:
 - 17.2.1.1.1.1. ilgalaikių vidaus paskolų einamųjų metų dalis;
 - 17.2.1.1.1.2. ilgalaikių užsienio paskolų einamųjų metų dalis;
 - 17.2.1.1.1.3. kitų ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis;
 - 17.2.1.1.2. gautinos trumpalaikės finansinės sumos:
 - 17.2.1.1.2.1. trumpalaikės vidaus paskolos;
 - 17.2.1.1.2.2. trumpalaikės užsienio paskolos;
 - 17.2.1.1.2.3. kitos gautinos trumpalaikės finansinės sumos;
 - 17.2.1.1.2.gautinos finansavimo sumos;
 - 17.2.1.1.3.gautinos mokesčių sumos;
 - 17.2.1.1.4.gautinos sumos už turto naudojimą;
 - 17.2.1.1.5.gautinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas;
 - 17.2.1.1.6.gautinos sumos už konfiskuotą turtą, baudos ir kitos netesybos;
 - 17.2.1.1.7.sukauptos gautinos sumos;
 - 17.2.1.1.8.kitos gautinos sumos;
 - 17.2.2. trumpalaikės investicijos:
 - 17.2.2.1.trumpalaikiai vertybiniai popieriai;
 - 17.2.2.2.trumpalaikiai terminuoti indėliai;
 - 17.2.2.3.kitos trumpalaikės investicijos;
 - 17.2.3. pinigai ir pinigų ekvivalentai:
 - 17.2.3.1.pinigai bankų sąskaitose;
 - 17.2.3.2.pinigai įšaldytose sąskaitose;
 - 17.2.3.3.trumpalaikės investicijos (iki 3 mėnesių).

III SKYRIUS

INVESTICIJOS Į NE NUOSAVYBĖS VERTYBINIUS POPIERIUS

18. Valstybės išdo investicijomis į ne nuosavybės vertybinius popierius laikomos investicijos į:

18.1.vertybinius popierius, laikomus iki išpirkimo termino (vertybiniai popieriai, kurių mokėjimai ir išpirkimo terminas yra nustatyti, jei valstybės išdas ketina ir gali laikyti šią investiciją iki išpirkimo termino);

18.2.vertybinius popierius, skirtus parduoti (vertybiniai popieriai, kurie įsigijami siekiant parduoti arba siekiant gauti pelno iš jų kainų svyravimo, arba vertybiniai popieriai, kurių išpirkimo terminas nėra nustatytas).

19. Jeigu investicija į ne nuosavybės vertybinius popierius pirminio pripažinimo metu buvo priskirta investicijoms, laikomoms iki išpirkimo termino, tačiau vertybinius popierius nusprendžiama parduoti anksčiau, negu nustatytas terminas, o pardavimo kainos patikimai nustatyti

nejmanoma, tokia investicija nepergrupuojama į investicijas į vertybinius popierius, skirtus parduoti.

20. Investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius pirminio pripažinimo momentu registruojamos valstybės išdo apskaitoje įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto turto vertė.

21. Iki išpirkimo termino laikomi ne nuosavybės vertybiniai popieriai kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas įvertinami amortizuota savikaina.

22. Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu.

23. Jeigu taikoma apskaičiuotų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, investicijų į vertybinius popierius amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai.

24. Kai valstybės išdas investuoja į ne nuosavybės vertybinius popierius Laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių investavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 49 „Dėl Laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių investavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių investavimo taisyklės), nustatyta tvarka, laikoma, kad apskaičiuotų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai.

25. Jeigu ne nuosavybės vertybinių popierių sutartyje numatytos palūkanų normos yra kintamos ir jos nustatytu terminu pasikeičia, amortizuota savikaina paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną perskaičiuojama pritaikius naują pagal sutarties sąlygas pasikeitusią apskaičiuotų palūkanų normą.

26. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas ne nuosavybės vertybiniai popieriai, skirti parduoti, įvertinami tikrąja verte arba įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, kai tikrosios vertės nustatyti negalima.

27. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių investicijų į ne nuosavybės vertybinius popierius iškeliami į trumpalaikes investicijas į ne nuosavybės vertybinius popierius vertybinių popierių dalis, kuri bus išperkama per ateinančius 12 mėnesių.

28. Valstybės išdo administruojami supirkti Vyriausybės vertybiniai popieriai prie finansinio turto nepriskiriami.

IV SKYRIUS INDĖLIAI

29. Indėliais pripažįstami visi indėliai bankuose, kurių terminas ilgesnis nei 3 mėnesiai. Pirminio pripažinimo momentu valstybės išdo apskaitoje indėliai registruojami įsigijimo savikaina. Paskesnio įvertinimo metu indėliai rodomi amortizuota savikaina.

30. Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu.

31. Jeigu taikoma apskaičiuotų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, indėlių amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai.

32. Kai valstybės išdas investuoja Laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių investavimo taisyklėse nustatyta tvarka, laikoma, kad apskaičiuotų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai.

33. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių indėlių į trumpalaikius indėlius iškeliami indėlių dalis, kuri bus gauta per ateinančius 12 mėnesių.

V SKYRIUS GAUTINOS SUMOS

34. Gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje turi būti registruojamos tada, kai valstybės išdas įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąją VSAFAS.

35. Pirminio pripažinimo metu visos gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina.

36. Paskesnio įvertinimo metu gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos ir finansinėse ataskaitose rodomos:
- 36.1. suteiktos paskolos – amortizuota savikaina;
 - 36.2. kitos ilgalaikės gautinos sumos – amortizuota savikaina;
 - 36.3. trumpalaikės gautinos sumos, išskyrus trumpalaikes paskolas, – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.
37. Kitam viešojo sektoriaus subjektui suteiktų trumpalaikių paskolų amortizuota savikaina lygi įsigijimo savikainai.
38. Amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio turto pirminio pripažinimo momentu.
39. Kai paskolų palūkanų norma yra reglamentuota Valstybės perskolinamų paskolų, paskolų, teikiamų iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų, ir skolos grąžinimo sutartyse nustatomos palūkanų normos nustatymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2009 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. 1K-381 „Dėl Valstybės perskolinamų paskolų, paskolų, teikiamų iš valstybės biudžeto apyvartos lėšų, ir skolos grąžinimo sutartyse nustatomos palūkanų normos nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka, laikoma, kad paskolų apskaičiuotų palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą.
40. Jeigu paskolos sutartyje numatytos palūkanų normos yra kintamos ir jos nustatytu terminu pasikeičia, amortizuota savikaina paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną perskaičiuojama pritaikius naują pagal sutarties sąlygas pasikeitusią apskaičiuotų palūkanų normą.
41. Jeigu taikoma apskaičiuotų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, gautinos sumos amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai.
42. Jeigu valstybės išdo apskaitoje pripažintas ilgalaikis finansinis turtas susijęs su kitu viešojo sektoriaus subjektu, kurio finansinės ataskaitos įtraukiamos į tos pačios II konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų grupės nacionalinį konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, finansinio turto amortizuota savikaina prilyginama to turto įsigijimo savikainai.
43. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių gautinų sumų į trumpalaikes gautinas sumas (ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalį) perkeliama ta gautinų sumų dalis, kuri bus grąžinta per ateinančius 12 mėnesių.
44. Su finansiniu turtu, pagal pavedimo sutartį perduotu administruoti CTV, ir gautinomis sumomis pagal CTV perduotas reikalavimo teises susiję apskaitos įrašai valstybės išdo apskaitoje registruojami pagal CTV pateiktus susistemintus apskaitos duomenis.
45. Gautinos sumos iš mokesčių rodomos grynąja verte pagal mokesčių administratorių pervestinas sumas. Gautinų sumų iš mokesčių nuvertėjimas nėra skaičiuojamas ir registruojamas, vadovaujantis 9-uoju VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 1K-219 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 9-ojo standarto patvirtinimo“, atsižvelgiant į tai, kad nuvertėjimą skaičiuoja ir registruoja mokesčių fondai, atitinkamai mažindami į valstybės išdą pervestinas sumas.
46. Gautinos sumos iš kitų įmokų į valstybės biudžetą rodomos grynąja verte pagal mokesčių administratorių kitų viešojo sektoriaus subjektų ataskaitose, kurios teikiamos vadovaujantis Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 1K-063 „Dėl Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“, rodomas pervestinas sumas. Pervestinių į valstybės biudžetą sumų nuvertėjimą skaičiuoja ir registruoja mokesčių fondai, viešojo sektoriaus subjektai ir atitinkamai mažina rodomas į valstybės išdą pervestinas sumas.
47. Gautinos sumos iš baudų, paskirtų vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksu, kurios registruojamos Administracinių nusižengimų registre, registruojamos pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) mokesčių fondo teikiamą informaciją, išskiriant gautinų baudų nuvertėjimo sumą.

48. Gautinos sumos, susijusios su valstybės nekilnojamojo turto ir valstybės ar savivaldybės nekilnojamajam turtui priskirtų valstybinės žemės sklypų ir kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimu viešo aukciono būdu ir valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimu viešo aukciono būdu, ir su jomis susijusios gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos vadovaujantis CTV ataskaitomis, kurios teikiamos vadovaujantis Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo duomenų, reikalingų valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, teikimo Finansų ministerijai tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. 225 „Dėl Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo atsiskaitymo“. Šios gautinos sumos registruojamos išskiriant gautinų sumų nuvertėjimo sumą.

49. Gautinos sumos, susijusios su Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) už parduodamus valstybinės žemės sklypus valstybės ir savivaldybių išdams ir valstybės įmonei Valstybės žemės fondui pervedamomis lėšomis, ir su jomis susijusios gautinos sumos valstybės išdo apskaitoje registruojamos vadovaujantis ministerijos Atskaitomybės, audito, turto vertinimo ir nemokumo politikos departamento 2016 m. spalio 28 d. parengtomis Rekomendacijomis Nr. TR-3/2016-10 dėl Nacionalinės žemės tarnybos pervedamų lėšų valstybės ir savivaldybių išdams ir VĮ „Valstybės žemės fondas“ už parduodamus valstybinės žemės sklypus finansinės apskaitos, siekiant suvienodinti NŽT ir CTV pervedamų lėšų už parduotą valstybinę žemę apskaitą valstybės ir savivaldybių išduose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

VI SKYRIUS PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

50. Pinigai VIKSVA, Lietuvos banko ir kitų bankų sąskaitose, indėliai ir ne nuosavybės vertybiniai popieriai, kurių trukmė yra iki 3 mėnesių, laikomi pinigais ir pinigų ekvivalentais. Pinigai ir pinigų ekvivalentai, išskyrus trumpalaikes investicijas, valstybės išdo apskaitoje registruojami gavus finansavimo sumas, skolininkui apmokėjus įsiskolinimą, pardavus finansinį turtą, į banko sąskaitą įplaukus lėšų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

51. Trumpalaikiai vertybiniai popieriai ir indėliai, kurių trukmė yra iki 3 mėnesių, priskiriami prie pinigų ir pinigų ekvivalentų, tačiau jų apskaita yra analogiška investicijų į vertybinius popierius ir indėlius, kurių trukmė yra ilgesnė nei 3 mėnesiai, apskaitai.

VII SKYRIUS FINANSAVIMO SUMOS

52. Valstybės išdo finansavimo sumų apskaita tvarkoma pagal 20-ąją VSAFAS „Finansavimo sumos“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. 1K-205 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 20-ojo standarto patvirtinimo“ (toliau – 20-asis VSAFAS).

53. Valstybės išdo gautomis finansavimo sumomis pripažįstamos finansavimo sumos, gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, savivaldybių biudžetų ir kitų šaltinių.

54. Gautinos finansavimo sumos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų valstybės išdo apskaitoje registruojamos tada, kai tenkinamos finansavimo sumų davėjo nustatytos finansavimo sumų gavimo sąlygos, kai finansavimo sumų dydžius galima patikimai įvertinti ir kai finansavimo sumų davėjas pateikia sprendimus ar kitus rašytinius įrodymus, kad finansavimo sumos bus suteiktos ir pinigai bus pervesti. Gautinos finansavimo sumos registruojamos laikotarpio, už kurį buvo deklaruotos patirtos išlaidos, paskutinės dienos data, jei finansavimo sumų davėjo sprendime ar kitame rašytiniame dokumente ji nurodyta. Tais atvejais, kai finansavimo sumų davėjo sprendime ar kitame rašytiniame dokumente nėra nurodytas

laikotarpis, už kurį buvo deklaruotos patirtos išlaidos, gautinos finansavimo sumos pripažįstamos ir registruojamos valstybės išdo apskaitoje finansavimo sumų davėjo pateikto dokumento ar kito rašytinio dokumento pateikimo data. Gautinos finansavimo sumos, kurios neatitinka gautinų finansavimo sumų pripažinimo kriterijų, registruojamos lėšų gavimo momentu.

55. Valstybės išdo gautos finansavimo sumos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų perduodamos kitiems viešojo sektoriaus subjektams, todėl tai nelaikoma finansavimo sumų panaudojimu ir valstybės išdo apskaitoje nėra registruojamos nei finansavimo pajamos, nei finansavimo sąnaudos. Kitiems viešojo sektoriaus subjektams perduotomis finansavimo sumomis mažinamos valstybės išdo gautos finansavimo sumos.

56. Kiekvienam ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus valstybės išdas iš viešojo sektoriaus subjektų, kuriems valstybės išdas gali perduoti ir (arba) yra perdavęs finansavimo sumų, gauna pažymą, kuriose pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos būklę pateikiama informacija apie viešojo sektoriaus subjekto sukauptas finansavimo pajamas, kitas ilgalaikes gautinas sumas, gautinas finansavimo sumas, gautas finansavimo sumas, grąžintinas finansavimo sumas, sukauptas grąžintinas finansavimo sumas. Pagal pažymose pateiktą informaciją valstybės išdo apskaitoje užregistruojami apskaitos įrašai.

Pažymose pateikta informacija, susijusi su finansavimo sumomis iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų, sutikrinama su viešojo sektoriaus subjektų valstybės išdui teikiamomis Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo atitinkamų metų finansinės paramos ir bendrojo finansavimo grąžintų, grąžintinų sumų, nurašytų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis padengtų skolų ataskaita, teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-197 „Dėl Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo grąžintų, grąžintinų sumų, nurašytų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis padengtų skolų registravimo žurnalo ir grąžintų, grąžintinų sumų, nurašytų ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis padengtų skolų ataskaitos formų patvirtinimo“.

57. Finansavimo sumos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų, kurias valstybės išdas privalo grąžinti finansavimo davėjui, registruojamos pagal finansavimo sumų davėjo pateiktą vykdomąjį raštą ar kitą rašytinį dokumentą didinant grąžintas ir grąžintinas finansavimo sumas. Grąžintomis finansavimo sumomis mažinamos valstybės išdo gautos finansavimo sumos.

58. Kiekvieno ataskaitinio ketvirčio pabaigoje pagal kiekvieną finansavimo šaltinį įvertinama, ar perduotos finansavimo sumos neviršija gautų finansavimo sumų. Jei perduotos finansavimo sumos didesnės nei gautos, gautą finansavimą viršijanti sumų dalis ketvirčio paskutinę dieną perregistruojama į sukauptas gautinas sumas.

VIII SKYRIUS FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

59. Valstybės išdo finansinių įsipareigojimų apskaita tvarkoma pagal 17-ąją VSAFAS ir 18-ąją VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. 1K-252 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 18-ojo standarto patvirtinimo“ (toliau – 18-asis VSAFAS).

60. Visi valstybės išdo įsipareigojimai laikomi finansiniais įsipareigojimais ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius.

61. Ilgalaikiai įsipareigojimai grupuojami į:

61.1. ilgalaikius atidėjinius;

61.2. ilgalaikius skolinius įsipareigojimus, kurie skirstomi į:

61.2.1. ilgalaikius įsipareigojimus pagal vidaus vyriausybės vertybinius popierius;

61.2.2. ilgalaikius įsipareigojimus pagal užsienio vyriausybės vertybinius popierius;

61.2.3. ilgalaikes užsienio paskolas;

61.2.4. ilgalaikes vidaus paskolas;

61.2.5. kitus ilgalaikius įsipareigojimus.

62. Trumpalaikiai įsipareigojimai grupuojami į:

62.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalį ir trumpalaikius atidėjinius;

62.2. ilgalaikių skolinių įsipareigojimų einamųjų metų dalį;

62.3. trumpalaikius skolinius įsipareigojimus, kurie skirstomi į:

62.3.1. trumpalaikius įsipareigojimus pagal vidaus vyriausybės vertybinius popierius;

62.3.2. trumpalaikius įsipareigojimus pagal užsienio vyriausybės vertybinius popierius;

62.3.3. trumpalaikes užsienio paskolas;

62.3.4. trumpalaikes vidaus paskolas;

62.3.5. kitus trumpalaikius skolinius įsipareigojimus;

62.3.6. mokėtinas subsidijas, dotacijas ir finansavimo sumas;

62.3.7. pervestinas sumas;

62.3.8. mokėtinas sumas, susijusias su vykdoma veikla;

62.3.9. trumpalaikius įsipareigojimus pagal VIKSVA dalyvių lėšas sąskaitose.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

63. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai valstybės išdo apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma ar kito mainais atiduoto turto vertė.

64. Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai, jų einamųjų metų dalis, trumpalaikiai skoliniai įsipareigojimai, nesusiję su rinkos kainomis, įvertinami amortizuota savikaina, kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina. Finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis, ir iš suteiktų garantijų kilę finansiniai įsipareigojimai įvertinami tikrąja verte. Su finansinių įsipareigojimų sandorių sudarymu susijusios išlaidos pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis ir į įsigijimo savikainą neįtraukiamos.

65. Trumpalaikių skolinių įsipareigojimų pagal iš kito viešojo sektoriaus subjekto gautas trumpalaikės paskolos sutartis amortizuota savikaina lygi jų įsigijimo savikainai.

66. Ilgalaikiai ar trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai nurašomi iš valstybės išdo apskaitos pasibaigus sutarties galiojimo laikui, nutraukus sutartį abipusiu susitarimu, įvykdžius visus sutarties reikalavimus ir įsipareigojimus ar pasibaigus įsipareigojimų vykdymo terminui. Kai valstybės išdas su kita sandorio šalimi turi abipusį įsipareigojimą, suėjus numatytam terminui tarpusavio įsipareigojimai gali būti mažinami nepervedant pinigų.

67. Vadovaujantis Valstybės piniginių išteklių valdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2012 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1K-417 „Dėl su Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu ir skolinantis priimtų įsipareigojimų bei valstybės piniginių išteklių valdymu susijusių teisės aktų patvirtinimo ir komisijų sudarymo“, valstybės išteklių fondų sąskaitose esančios laikinai laisvos lėšos gali būti naudojamos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos paramos ir skolintų lėšų srautams subalansuoti su sąlyga, kad jos bus grąžintos esant mokėjimų iš pinigų fondų sąskaitų poreikiui. Tokiu atveju registruojami kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai fondams.

68. Jei valstybės išdo apskaitoje pripažinti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai susiję su kitu viešojo sektoriaus subjektu, kurio finansinės ataskaitos įtraukiamos į tos pačios kaip valstybės išdas II konsolidavimo lygio viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, finansinių įsipareigojimų amortizuota savikaina prilyginama tų įsipareigojimų įsigijimo savikainai.

IX SKYRIUS

GAUTOS PASKOLOS IR FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI PAGAL VYRIAUSYBĖS VERTYBINIUS POPIERIUS

69. Gautos paskolos ir išleisti Vyriausybės vertybiniai popieriai pirminio pripažinimo metu valstybės išdo apskaitoje registruojami įsigijimo savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – amortizuota savikaina.

70. Gautų paskolų ir išleistų Vyriausybės vertybinių popierių amortizuota savikaina apskaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą, buvusią finansinio įsipareigojimo pirminio pripažinimo momentu.

71. Jei taikoma apskaičiuotų palūkanų norma lygi rinkos palūkanų normai, finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina yra lygi įsigijimo savikainai.

72. Vyriausybės vertybinių popierių palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, jeigu vertybiniai popieriai yra išplatinami aukciono, jungtiniu, dvišalių derybų ar mažmeniniu būdu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos, paskolų valstybės vardu ėmimo ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1329 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių išleidimo ir apyvartos, paskolų valstybės vardu ėmimo ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų pasirašymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – VVP išleidimo taisyklės).

73. Laikoma, kad ilgalaikių paskolų apskaičiuotų palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, kai ilgalaikės paskolos imamos VVP išleidimo taisyklėse nustatyta tvarka.

74. Jeigu gautų paskolų ar išleistų Vyriausybės vertybinių popierių sutartyje numatytos palūkanų normos yra kintamos ir jos numatyto terminu pasikeičia, amortizuota savikaina paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną perskaičiuojama pritaikius naują, t. y. pagal sutarties sąlygas pasikeitusią, apskaičiuotų palūkanų normą.

75. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių įsipareigojimų į trumpalaikius įsipareigojimus iškeliamą gautų paskolų ir Vyriausybės vertybinių popierių dalis, kuri bus grąžinta per ateinančius 12 mėnesių.

X SKYRIUS ATIDĖJINIAI

76. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami valstybės išdo apskaitoje tik tada, kai dėl praeityje buvusio įvykio valstybės išdas turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamąjį pasižadėjimą ir tikimybę, kad įsipareigojimą reikės padengti turtu, yra didesnė už tikimybę, kad turtu padengti įsipareigojimo nereikės, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei tenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie neapibrėžtąjį įsipareigojimą, susijusį su tikėtina sumokėti suma, pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Atidėjiniai peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad būtų parodytas tiksliausias dabartinis vertinimas.

77. Atidėjiniai apskaičiuojami vadovaujantis Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu 1K-440 „Dėl Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklės). Ilgalaikiai atidėjiniai dėl valstybės garantuojamų paskolų diskontuojami iki dabartinės jų vertės.

78. Atidėjinių balansinės vertės padidėjimo sumos priskiriamos prie finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų, o sumažėjimo sumos – prie finansinės ir investicinės veiklos pajamų.

XI SKYRIUS IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS

79. Rizikai valdyti valstybės išdas gali naudoti išvestines finansines priemones.

80. Išvestinės finansinės priemonės pirmą kartą valstybės išdo apskaitoje registruojamos tada, kai valstybės išdas pagal sutartį įgyja teisę gauti turtą arba prisiima įsipareigojimą atsiskaityti turtu.

81. Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas pirminio pripažinimo metu valstybės išdo apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.

82. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną sudarant finansines ataskaitas iš išvestinių finansinių priemonių atsirandantis finansinis turtas ir finansinis įsipareigojimas įvertinami ir finansinėse ataskaitose pateikiami tikrąja verte, išskyrus tuos atvejus, kai jų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta.

83. Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė nustatoma taikant diskontuotų pinigų srautų metodą. Diskontavimui taikomi rinkos ataskaitinio laikotarpio paskutinės dienos palūkanų normų deriniai.

84. Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrajai vertei nustatyti negali būti pritaikytas diskontuotų pinigų srautų metodas, iš tos priemonės atsiradęs finansinis turtas valstybės išdo apskaitoje rodomas įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o finansinis įsipareigojimas rodomas įsigijimo savikaina. Kiekvienų metų pabaigoje šis vertinimas įforminamas apskaitos pažyma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

85. Išvestinių finansinių priemonių sandorių sudarymo komisiniai mokesčiai finansinių paslaugų teikėjams ir kitos išlaidos, susijusios su išvestinės finansinės priemonės sutarties sudarymu arba išvestinės finansinės priemonės sandorio galiojimo pabaiga, priskiriami prie pirminio pripažinimo laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų.

86. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną iš ilgalaikių išvestinių finansinių priemonių į trumpalaikes išvestines finansines priemones iškeliamą išvestinių finansinių priemonių dalis, kuri bus gauta ir (arba) grąžinta per ateinančius 12 mėnesių.

87. Išvestinės finansinės priemonės nurašomos iš valstybės išdo apskaitos nustojus galioti išvestinės finansinės priemonės sutarčiai (pasibaigus sutarties galiojimo laikui, nutraukus sutartį abipusiu susitarimu, įvykdžius visus sutarties reikalavimus ir įsipareigojimus ar pasibaigus įsipareigojimų vykdymo terminui).

XII SKYRIUS PAJAMOS

88. Valstybės išdo pajamų apskaita tvarkoma pagal 9-ąją VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. 1K-219 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 9-ojo standarto patvirtinimo“, 10-ąją VSAFAS „Kitos pajamos“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 1K-161 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 10-ojo standarto patvirtinimo“, 20-ąją VSAFAS ir 26-ąją VSAFAS „Fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1K-357 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 26-ojo standarto patvirtinimo“.

89. Pajamos registruojamos valstybės išdo apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį uždirbamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą, išskyrus atvejus, kai negalima jų patikimai įvertinti dėl nepateiktų dokumentų. Tokiais atvejais pajamos pripažįstamos pinigų gavimo momentu.

90. VMI ir (arba) Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – MD) administruojamos pajamos, kurios pervedamos į valstybės išdą, valstybės išdo apskaitoje registruojamos gavus iš VMI ir MD informaciją pagal A1, A3 ir A4 formas, nustatytas Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 1K-063 „Dėl Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – A1, A3 ir A4 formos).

91. Valstybės išdo pajamomis pripažįstamos kitų viešojo sektoriaus subjektų administruojamos ir (arba) surenkamos pajamos, kurios neatlygintinai pervedamos į valstybės išdą. Valstybės išdo pajamomis pripažįstamos ir pajamos, kurių dalis teisės aktų nustatyta tvarka yra skiriama viešojo sektoriaus subjektų programoms finansuoti. Kitų viešojo sektoriaus subjektų administruojamos pajamos, kurios turi būti pervedtos į valstybės biudžetą, taip pat apskaičiuotos administruojamos kitos pajamos, susijusios su konfiskuoto turto perdavimu viešojo sektoriaus subjektams, valstybės išdo apskaitoje registruojamos gavus viešojo sektoriaus subjektų informaciją pagal formas A5, A6, A7, A8 ir A9, nustatytas Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 1K-063 „Dėl Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau kartu – A5–A9 formos).

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

92. Įplaukos, gautos į valstybės išdą už biudžetinių įstaigų suteiktas paslaugas, parduotas prekes, turto nuomą ir skirtos programoms finansuoti, nėra pripažįstamos valstybės išdo pajamomis.

93. Kai viešojo sektoriaus subjektai uždirbtas savo pajamas privalomai perveda į valstybės išdą, tačiau turėdami teisę jas susigrąžinti jų nesusigrąžina, tokios pajamos (ar jų dalis), atsižvelgiant į teisės aktų nuostatas, einamaisiais metais laikomos netekusiomis savo paskirties ir valstybės išdo apskaitoje pripažįstamos kitomis pagrindinės veiklos pajamomis.

94. Valstybės išdo apskaitoje pajamos skirstomos į:

- 94.1. pagrindinės veiklos pajamas;
- 94.2. finansinės investicinės veiklos pajamas;
- 94.3. kitos veiklos pajamas.

95. Prie valstybės išdo pagrindinės veiklos pajamų priskiriamos mokesčių pajamos, finansavimo pajamos, apskaičiuotos pajamos už suteiktas paslaugas ir kitos pajamos.

96. Mokesčių pajamos pripažįstamos tą ataskaitinį laikotarpį, kurį įvyksta mokestinis įvykis, pagal mokesčių administratorių teikiamą informaciją pagal A1, A3 ir A4 formas, neatsižvelgiant į pinigų gavimo momentą.

97. Finansavimo pajamos pripažįstamos, kai:

97.1. patiriama sąnaudų, kurios padengiamos finansavimo sumomis, gautomis iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų arba kitų šaltinių;

97.2. finansavimo sumos, gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų arba kitų šaltinių, perduodamos ne viešojo sektoriaus subjektams;

97.3. finansavimo sumos yra gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių ir (arba) tarptautinių organizacijų ir jei finansavimo sumų davėjas ar šias lėšas administruojanti institucija patvirtina, kad finansavimo sumų likutis neturi būti naudojamas, perduodamas ir (arba) grąžinamas ir gali būti įskaitytas į valstybės biudžetą.

98. Valstybės išdo finansinės ir investicinės veiklos pajamas sudaro palūkanų pajamos, dividendų pajamos, baudų ir delspinigių pajamos, pajamos dėl teigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos, vertybinių popierių perkainojimo pelnas, išvestinių finansinių priemonių pajamos, finansinio turto perleidimo pelnas ir kitos finansinės ir investicinės veiklos pajamos.

99. Kitos veiklos pajamas valstybės išde sudaro prekių, turto pardavimo pajamos ir turto naudojimo pajamos, baudų, sumų už konfiskuotą turtą ir kitų netesybų, susijusių su kita nei finansinė ar investicinė veikla, pajamos, kurios valstybės išdo apskaitoje registruojamos pagal VMI pateiktą informaciją pagal A1, A3 ir A4 formas, pagal viešojo sektoriaus subjektų pateiktą informaciją pagal A5–A9 formas, pagal CTV vadovaujantis Centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo atsiskaitymo už savo vykdomas veiklas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. 225 „Dėl centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo atsiskaitymo“, pateiktus duomenis (toliau – CTV duomenys) ir pagal NŽT vadovaujantis Rekomendacijomis dėl finansinės apskaitos, siekiant suvienodinti NŽT ir CTV pervedamų lėšų už parduotą valstybinę žemę apskaitą valstybės ir savivaldybių išduose, pateiktus duomenis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

XIII SKYRIUS SĄNAUDOS

100. Valstybės išdo sąnaudų apskaita tvarkoma pagal 11-ąją VSAFAS „Sąnaudos“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 1K-059 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“. Sąnaudų, kurios susijusios su konkrečiais finansinio turto, finansavimo sumų ir finansinių įsipareigojimų straipsniais, apskaita tvarkoma pagal šių straipsnių apskaitą reglamentuojančius VSAFAS.

101. Į valstybės išdo apskaitą ir finansines ataskaitas traukiamos sąnaudos, susijusios su valstybės išdo funkcijų atlikimu, t. y. su skolinimo ir skolinimosi sandoriais tiesiogiai susijusios sąnaudos, viešojo sektoriaus subjektų finansavimo sąnaudos, taip pat sąnaudos, susijusios su valstybės nekilnojamojo turto ir valstybės ar savivaldybės nekilnojamajam turtui priskirtų valstybinės žemės sklypų ir kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimo viešo aukciono būdu rezultatu ir valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimo viešo aukciono būdu rezultatu.

102. Sąnaudos, susijusios su valstybės išdo funkcijų atlikimo proceso organizavimu ir administravimu (sąnaudos kredito reitingo agentūrų mokesčiams sumokėti, Vyriausybės vertybinių popierių emisijų aukcionams organizuoti, darbuotojams mokėti, informacinėms sistemoms prižiūrėti ir kitos panašios sąnaudos), nėra traukiamos į valstybės išdo apskaitą ir finansines ataskaitas, nes tokia veikla yra ministerijos, kuri yra įgaliota atlikti valstybės išdo funkcijas, veikla.

103. Valstybės išdo apskaitoje visos sąnaudos skirstomos į:

103.1. pagrindinės veiklos sąnaudas;

103.2. finansinės investicinės veiklos sąnaudas;

103.3. kitos veiklos sąnaudas.

104. Prie pagrindinės veiklos sąnaudų priskiriamos finansavimo sąnaudos. Finansavimo sąnaudomis valstybės išdo apskaitoje pripažįstamos per tam tikrą laikotarpį kitam viešojo arba ne viešojo sektoriaus subjektui suteiktos ar teiktinos finansavimo sąnaudos iš valstybės išdo pajamų arba ne viešojo sektoriaus subjektui suteiktos ar teiktinos finansavimo sumos, gautos iš Europos Sąjungos, užsienio valstybių, tarptautinių organizacijų, savivaldybių biudžetų ir kitų šaltinių.

105. Palūkanoms mokėti ir kitoms valstybės skolos tvarkymo išlaidoms apmokėti skiriamas finansavimas (asignavimai) ministerijai. Ministerijos valstybės skolos tvarkymo sąnaudoms apmokėti, kai šių išlaidų duomenys gaunami per Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemą, registruojamos finansavimo sąnaudos ir mokėtinos sumos, kaip ir kitais valstybės biudžeto programų finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų atvejais. Siekiant teisingai parodyti sąnaudas valstybės išdo finansinėse ataskaitose, valstybės išdo apskaitoje pripažintos finansavimo sąnaudos ir mokėtinos sumos iš karto sumažinamos.

106. Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba pinigų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą, taikant rinkos palūkanų normą.

107. Valstybės išdo finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas sudaro:

107.1. palūkanų sąnaudos;

107.2. baudų ir delspinigių sąnaudos;

107.3. sąnaudos dėl neigiamos valiutos kurso pasikeitimo įtakos;

107.4. vertybinių popierių perkainojimo nuostolis;

107.5. su išvestinėmis finansinėmis priemonėmis susijusios sąnaudos (išvestinių tikrosios vertės pasikeitimo, sukauptų gautinų ir mokėtinų išvestinių finansinių priemonių palūkanų ir kitos sąnaudos);

107.6. nuvertėjimo ir nurašytų sumų sąnaudos;

107.7. kitos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos, susijusios su valstybės išdo apskaitoje registruojamu finansiniu ir investiciniu turtu bei su šiuo turtu susijusiais finansiniais

įsipareigojimais (suteiktų paskolų įsigijimo savikainos ir amortizuotos savikainos skirtumas, atidėjinių sąnaudos, neigiamos palūkanos už banko sąskaitose esančius lėšų likučius ir kitos).

108. Kitos veiklos sąnaudas valstybės išde sudaro valstybės nekilnojamojo turto ir valstybės ar savivaldybės nekilnojamajam turtui priskirtų valstybinės žemės sklypų ir kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimo viešo aukciono būdu nuostoliai ir šio turto nuvertėjimo sąnaudos.

XIV SKYRIUS SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA

109. Valstybės išdo sandorių užsienio valiuta apskaita tvarkoma pagal 21-ąją VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 1K-348 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 21-ojo standarto patvirtinimo“.

110. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu valstybės išdo apskaitoje registruojami taikant Finansinės apskaitos įstatymo 5 straipsnio nuostatas. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

111. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal Finansinės apskaitos įstatymo 5 straipsnį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

XV SKYRIUS TURTO NUVERTĖJIMAS

112. Valstybės išdo finansinio turto nuvertėjimo apskaita tvarkoma pagal 17-ąją VSAFAS.

113. Finansinio turto vertė laikoma sumažėjusia, jei balansinė vertė yra didesnė nei tikėtina atgauti už tą finansinį turtą suma. Turto nuvertėjimas įvertinamas vadovaujantis Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis.

114. Nuostoliai dėl finansinio turto nuvertėjimo valstybės išdo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius, nurodytus 17-ajame VSAFAS. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nustatoma, ar yra finansinio turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra, nustatoma tikėtina atgauti suma ir ji palyginama su finansinio turto balansine verte.

115. Sudarant finansinės būklės ataskaitą, vadovaujantis 17-uoju VSAFAS, išankstinių mokėjimų ir gautinų sumų balansinė vertė valstybės išdo apskaitoje mažinama įvertinus nuvertėjimo nuostolius, t. y. sumos rodamos grynąja verte, atėmus nustatytas neatgautinas sumas. Gautinų sumų nuvertėjimo nuostoliai valstybės išdo apskaitoje priskiriami prie pagrindinės arba finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų, atsižvelgiant į gautinos sumos kilmę.

116. Gautinų paskolų, gautinų palūkanų, gautinų baudų ir delspinigių nuvertėjimo suma skaičiuojama vadovaujantis Valstybės perskolinamų paskolų ir valstybės garantuojamų paskolų grupavimo taisyklėmis. Valstybės išdas gautinas sumas turi nurašyti tik tada, kai jis netenka teisės kontroliuoti šių sumų arba jų dalies.

117. Baudų, paskirtų vadovaujantis Administracinių nusižengimų kodeksu, nuvertėjimas registruojamas pagal VMI mokesčių fondo teikiamą informaciją.

118. Gautinų sumų, susijusių su valstybės nekilnojamojo turto ir valstybės ar savivaldybės nekilnojamajam turtui priskirtų valstybinės žemės sklypų ir kitų nekilnojamųjų daiktų pardavimu viešo aukciono būdu ir valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimu viešo aukciono būdu, nuvertėjimas registruojamas pagal CTV duomenis.

119. Jei per kitą ataskaitinį laikotarpį pasikeitus aplinkybėms finansinio turto nuvertėjimo suma sumažėja, finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai turi būti sumažinami arba panaikinami.

XVI SKYRIUS

NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

120. Valstybės išdo neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaita tvarkoma pagal 18-ąją VSAFAS.

121. Valstybės išdo neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Informacija apie neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamojo rašto pastabose. Kai tikimybė, kad neapibrėžtąjį turtą reikės panaudoti įsipareigojimui padengti, yra maža, ši informacija aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus peržiūrima kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, kad pokyčiai būtų tinkamai atskleisti aiškinamajame rašte.

122. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose nerodomas, kol nėra aišku, ar jis duos valstybės išdui ekonominės naudos (pvz., baudos už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą), ir kol jo negalima patikimai įvertinti. Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nežinoma, ar ji tikrai bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamojo rašto pastabose.

XVII SKYRIUS

POATASKAITINIAI ĮVYKIAI

123. Valstybės išdo įvykių, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, apskaita tvarkoma ir informacija apie juos finansinėse ataskaitose pateikiama pagal 18-ąją VSAFAS.

124. Poataskaitiniai koreguojantieji įvykiai, t. y. įvykiai, kurie pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui suteikia papildomos informacijos apie valstybės išdo finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, atsižvelgiant į jų įtaką rodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose.

125. Informacija apie nekoreguojančiuosius poataskaitinius įvykius, t. y. įvykius, nepadariusius poveikio ataskaitinio laikotarpio finansinei būklei, veiklos rezultatams ir pinigų srautams, pateikiama valstybės išdo aiškinamajame rašte.

XVIII SKYRIUS

TARPUSAVIO UŽSKAITOS

126. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį nėra atliekamos finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų bei pajamų ir sąnaudų finansinių ataskaitų straipsnių tarpusavio užskaitos, išskyrus atvejus, kai konkrečiame VSAFAS reikalaujama būtent tokios užskaitos.

XIX SKYRIUS

PAGRINDINIAI INFORMACIJOS PAGAL SEGMENTUS PATEIKIMO PRINCIPAI

127. Segmentas – valstybės išdo veiklos dalis, apibrėžiama pagal vykdomas valstybės valdymo funkcijas.

128. Informacija pagal segmentus finansinėse ataskaitose pateikiama vadovaujantis 25-ajame VSAFAS „Segmentai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 1K-232 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 25-ojo standarto patvirtinimo“, nustatytais principais.

129. Informacija apie valstybės išdą pateikiama pagal šias veiklas:

- 129.1. bendrųjų valstybės paslaugų;
- 129.2. gynybos;
- 129.3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;
- 129.4. ekonomikos;
- 129.5. aplinkos apsaugos;
- 129.6. būsto ir komunalinio ūkio;

- 129.7. sveikatos apsaugos;
- 129.8. poilsio, kultūros ir religijos;
- 129.9. švietimo;
- 129.10. socialinės apsaugos.
- 130. Pagal segmentus valstybės išdo apskaitoje detalizuojama:
 - 130.1. pagrindinės veiklos sąnaudos;
 - 130.2. su pagrindine veikla susiję išpareigojimai;
 - 130.3. pagrindinės veiklos pinigų srautai.

XX SKYRIUS

APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS

131. Valstybės išdo apskaitos politika keičiama vadovaujantis 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 1K-058 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 7-ojo standarto patvirtinimo“ (toliau – 7-asis VSAFAS), nustatytais principais.

132. Pasirinkta valstybės išdo apskaitos politika taikoma nuolat arba gana ilgą laiką, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia, kad būtų galima nustatyti valstybės išdo finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijas.

133. Valstybės išdo apskaitos politika pasirenkama ir taikoma vadovaujantis nuostatomis, pateiktomis VSAFAS. Ūkinių operacijų ir apskaitos metodų pakeitimas laikomas valstybės išdo apskaitos politikos keitimu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

134. Valstybės išdo apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose rodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi, – pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį apskaitos politikos keitimas daro einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika keičiama, ir rodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje rodoma apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama. Su valstybės išdo apskaitos politikos keitimu susijusi informacija pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

XXI SKYRIUS

APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS

135. Apskaitinių įverčių keitimas vykdomas vadovaujantis 7-ajame VSAFAS nustatytais principais.

136. Apskaitiniu įverčiu laikoma pasirinkta apskaičiavimo taisyklė, o apskaitiniai įverčiai peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo vadovautasi atliekant vertinimą, arba atsiranda naujos informacijos ar kitų įvykių. Apskaitinių įverčių pasikeitimas įforminamas apskaitos pažyma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

137. Apskaitinio įverčio keitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas prie:

- 137.1. laikotarpio, kada įvyko keitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui;

137.2. laikotarpio, kada įvyko keitimas, ir vėlesnių laikotarpių, jei tai veikia ir tų laikotarpių informaciją.

138. Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsnių duomenims. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

XXII SKYRIUS

APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMAS

139. Valstybės išdo apskaitos klaidos taisomos vadovaujantis 7-ajame VSAFAS nustatytais principais.

140. Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėta apskaitos klaidų, padarytų praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,1 procento viso valstybės išdo turto.

141. Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose, o apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose rodoma taip:

141.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir rodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

141.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos finansų ministro
2020 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 1K-378
(Lietuvos Respublikos finansų ministro
2023 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 1K-426
redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IŽDO APSKAITOS DOKUMENTŲ PASIRAŠYMO IR APSKAITOS REGISTRŲ SUDARYMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos valstybės išdo apskaitos dokumentų pasirašymo ir apskaitos registrų sudarymo taisyklėse (toliau – Taisyklės) reglamentuojamas valstybės išdo, kaip išteklių fondo, apskaitos dokumentų ir apskaitos registrų pasirašymas ir saugojimas bei valstybės išdo apskaitos registrų sudarymas.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatyme ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartuose.

II SKYRIUS VALSTYBĖS IŽDO APSKAITOS DOKUMENTŲ IR APSKAITOS REGISTRŲ PASIRAŠYMAS IR SAUGOJIMAS

3. Valstybės išdo apskaitos pažyma, parengta pagal Taisyklių 1 priede pateiktą pavyzdinę formą, valstybės išdo apskaitos analitiniai ir suvestiniai registrai pasirašomi apskaitos dokumentą ar apskaitos registrą parengusio asmens ir jo padalinio vadovo.

4. Valstybės išdo apskaitos analitiniai registrai pasirašomi elektroniniu parašu ir saugomi Lietuvos Respublikos finansų ministerijos naudojamoje dokumentų valdymo sistemoje.

5. Valstybės išdo apskaitos pažymos ir valstybės išdo apskaitos suvestiniai registrai pasirašomi popieriniai ir saugomi popierine forma.

III SKYRIUS VALSTYBĖS IŽDO APSKAITOS REGISTRŲ SUDARYMAS

6. Valstybės išdo apskaitos registrų paskirtis – kaupti ir sisteminti finansinius apskaitos duomenis.

7. Valstybės išdo apskaitos registrai sudaromi ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus, pagal ataskaitinio ketvirčio paskutinės dienos būklę ir pasirašomi kartu su finansinių ataskaitų rinkiniais.

8. Valstybės išdo apskaitos registrai sudaromi naudojant Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos Valstybės išdo konsoliduoto sąskaitų valdymo posistemį (toliau – VIKSVA) vadovaujantis VIKSVA didžiosios knygos (toliau – VIKSVA DK) sąskaitų duomenimis ir Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos Finansų valdymo ir apskaitos posistemį (toliau – FVIS) vadovaujantis FVIS didžiosios knygos (toliau – FVIS DK) sąskaitų duomenimis.

9. Valstybės išdo apskaitos registrų rinkinį, rengiamą naudojant VIKSVA, sudaro:

9.1. Valstybės išdo konsoliduoto sąskaitų valdymo posistemio didžiosios knygos sąskaitų suvestinis registras (Taisyklių 2 priedas). Jame nurodomos visos užregistruotos finansinės apskaitos operacijos VIKSVA DK sąskaitų apyvartų lygiu;

9.2. Valstybės išdo konsoliduoto sąskaitų valdymo posistemio didžiosios knygos sąskaitų analitinis registras (Taisyklių 3 priedas). Jis sudaromas pagal kiekvieną atskirą VIKSVA DK

sąskaitą ir jame nurodomos visos VIKSVA DK sąskaitoje užregistruotos valstybės išdo finansinės apskaitos operacijos.

10. Valstybės išdo apskaitos registrų rinkinį, rengiamą naudojant FVIS, sudaro:

10.1. Finansų valdymo ir apskaitos posistemio didžiosios knygos sąskaitų suvestinis registras (Taisyklių 4 priedas). Jame nurodomos visos užregistruotos finansinės apskaitos operacijos FVIS DK sąskaitų apyvartų lygiu;

10.2. Finansų valdymo ir apskaitos posistemio tarpusavio įsipareigojimų suvestinis registras (Taisyklių 5 priedas). Jame nurodomi sandorio šalių tarpusavio įsipareigojimų suvestiniai duomenys apyvartų lygiu;

10.3. Finansų valdymo ir apskaitos posistemio sukaupų sumų analitinis registras (Taisyklių 6 priedas). Jame nurodomos sukauptos viešojo sektoriaus subjekto tarpusavio įsipareigojimų pagal ūkinės operacijas sumos;

10.4. Finansų valdymo ir apskaitos posistemio pinigų analitinis registras (Taisyklių 7 priedas). Jame nurodomi duomenys pagal kiekvienos valstybės išdo banko sąskaitos kiekvienos dienos operacijas;

10.5. Finansų valdymo ir apskaitos posistemio bendrasis analitinis registras (Taisyklių 8 priedas). Šis registras skirtas informacijai pagal FVIS DK sąskaitų duomenis kaupti;

10.6. Finansų valdymo ir apskaitos posistemio finansavimo sumų apskaitos analitinis registras (Taisyklių 9 priedas). Šis registras skirtas finansavimo sumų analitiniais duomenimis kaupti.

11. Finansų ministerijos valstybės tarnautojų ir pagal darbo sutartis dirbančių darbuotojų, kurie turi teisę parengti ir pasirašyti arba tik pasirašyti valstybės išdo apskaitos dokumentus ar registrus, pareigybių sąrašas pateiktas Taisyklių 10 priede.

12. Valstybės išdo apskaitos registrų rinkiniai, nurodyti Taisyklių 10 punkte, rengiami atsižvelgiant į ūkinių operacijų registravimo apskaitos schemas.

13. FVIS registruose sumos nurodomos eurai, o VIKSVA registruose – eurai ir kita valiuta.

IV SKYRIUS

VALSTYBĖS IŽDO APSKAITOS PAŽYMA

14. Valstybės išdo apskaitos pažyma skirta koreguojantiems, baigiamiesiems ar papildomiems įrašams finansinėje apskaitoje pagrįsti. Valstybės išdo apskaitos pažyma rengiama naudojant tik FVIS. Jei naudojama laisvos formos valstybės išdo apskaitos pažyma, ji gali būti rengiama VIKSVA ir FVIS programoje koreguojantiems, baigiamiesiems ar papildomiems įrašams pagrįsti, nurodant patvirtintos valstybės išdo apskaitos pavyzdinės pažymos formos rekvizitus.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos finansų ministro
2020 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. 1K-
378
(Lietuvos Respublikos finansų ministro
2023 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 1K-
426
redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IŽDO INVENTORIZACIJOS ATLIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos valstybės išdo inventorizacijos atlikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) reglamentuojama Lietuvos Respublikos valstybės išdo turto ir įsipareigojimų inventorizacijos atlikimo tvarka.

Atliekant valstybės išdo inventorizaciją Aprašas taikomas kartu su Inventorizacijos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 630 „Dėl Inventorizacijos taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Inventorizacijos taisyklės).

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatyme, Inventorizacijos taisyklėse ir viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartuose (toliau – VSAFAS).

II SKYRIUS INVENTORIZACIJOS OBJEKTAS IR PERIODIŠKUMAS

3. Atliekant valstybės išdo inventorizaciją turi būti inventorizuojamas visas jo turtas ir įsipareigojimai, t. y. ilgalaikis ir trumpalaikis finansinis turtas (ilgalaikiai ir trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai, pinigai ir pinigų ekvivalentai, nebalansinių sąskaitų likučiai).

4. Valstybės išdo inventorizacija atliekama ne rečiau kaip kartą per ataskaitinius metus prieš sudarant metines finansines ataskaitas pagal ne vėlesnius kaip ataskaitinių finansinių metų paskutinės dienos duomenis arba dažniau, atsiradus Inventorizacijos taisyklių 7 punkte nurodytoms aplinkybėms.

III SKYRIUS INVENTORIZACIJOS ATLIKIMAS IR ĮFORMINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS INVENTORIZACIJOS DOKUMENTAI

5. Valstybės išdo inventorizaciją atlieka inventorizacijos komisija, sudaroma finansų ministro įsakymu. Įsakyme dėl inventorizacijos turi būti nurodoma Inventorizacijos taisyklių 14 punkte nurodyta informacija.

6. Inventorizacija turi būti įforminama sudarant inventorizacijos aprašus.

7. Sudaromas atskiras kiekvienos valstybės išdo sąskaitos (toliau – sąskaita), išskyrus finansinio turto ir (arba) finansinių įsipareigojimų nuvertėjimo ir (arba) amortizacijos įtakos sąskaitas, inventorizacijos aprašas. Finansinio turto ir (arba) finansinių įsipareigojimų nuvertėjimo ir (arba) amortizacijos įtakos sąskaitos į inventorizacijos aprašus įtraukiamos kartu su finansinio turto ir (arba) finansinių įsipareigojimų, kurių nuvertėjimo ir (arba) amortizacijos sumos skaičiuojamos, sąskaitomis.

8. Inventorizacijos aprašai, vadovaujantis Inventorizacijos taisyklėmis, sudaromi pagal šias formas:

8.1. finansinio turto ir įsipareigojimų inventorizacijos aprašas – pagal Aprašo 1 priede pateikiamą formą;

8.2. išvestinių finansinių priemonių inventorizacijos aprašas – pagal Aprašo 2 priede pateikiamą formą;

8.3. pinigų banko sąskaitose inventorizacijos aprašas – pagal Aprašo 3 priede pateikiamą formą.

9. Atlikus inventorizaciją, inventorizacijos aprašuose nurodyti rezultatai įrašomi sutikrinimo žiniaraštyje, kurio forma pateikiama Aprašo 4 priede.

10. Inventorizacijos metu nustatyti neatitikimai aprašomi inventorizacijos aprašuose, nurodomos neatitikimų susidarymo priežastys.

ANTRASIS SKIRSNIS INVENTORIZUOJAMŲ SUMŲ SUDERINIMAS IR SUTIKRINIMAS

11. Inventorizuojant gautinas ir (ar) mokėtinas sumas, tikrinama, ar apskaitoje užregistruoti duomenys pagal atitinkamus didžiosios knygos sąskaitų likučius atitinka suderinimo aktuose pateiktus duomenis. Gautinos ir mokėtinės sumos, kurių derinimo sąnaudos viršija tikėtiną naudą, inventorizuojamos jų nederinant.

12. Jeigu inventorizuojamas kitas finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai nei gautinos ir (ar) mokėtinės sumos ir (arba) jeigu gautinos ir (ar) mokėtinės sumos inventorizuojamos jų nederinant, inventorizacijos metu tikrinama, ar apskaitoje užregistruoti duomenys pagal atitinkamus didžiosios knygos sąskaitų likučius atitinka sutartyse ir (arba) dokumentuose, kuriais pagrindžiamas ilgalaikio ir trumpalaikio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų padidėjimas ir (arba) sumažėjimas, pateiktus duomenis.

13. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Valstybės išdo departamentas (toliau – Išdo departamentas) suderinimo aktus, parengtus pagal ataskaitinių finansinių metų paskutinės dienos duomenis, skelbia oficialioje Finansų ministerijos interneto svetainėje adresu <http://finmin.lrv.lt/lt/paslaugos/valstybes-izdo-mval1-suderinimo-aktai>, o raštą su informacija apie tarpusavio gautinų ir mokėtinų sumų derinimą siunčia šių sumų derinimo šaliai ne vėliau kaip likus 10 dienų iki inventorizacijos pabaigos. Suderinimo akte privaloma nurodyti, kad jeigu tarpusavio gautinų ir mokėtinų sumų derinimo šalis suderinimo akte nurodytu terminu negrąžina pasirašyto suderinimo akto, laikoma, kad suderinimo akte nurodytos sumos yra suderintos ir šalys su jomis sutinka.

14. Jeigu tarpusavio gautinų ir mokėtinų sumų derinimo šalis atsiunčia Išdo departamentui suderinimo aktą, suderinimo aktas patvirtinamas atsakingo asmens parašu arba, nurodžius tarpusavio gautinų ir mokėtinų sumų nesutapimo priežastis, grąžinamas jį atsiuntusiai šaliai.

15. Valstybės įmonei Turto bankui (toliau – Turto bankas) perduotų administruoti perskolintų valstybės paskolų ir kito finansinio turto inventorizaciją finansų ministro pavedimu ir

nustatytu terminu atlieka Turto bankas, kuris parengia ir Iždo departamento Iždo apskaitos ir atskaitomybės skyriui pateikia finansinio turto ir įsipareigojimų inventorizacijos aprašus (nenurodydamas didžiosios knygos sąskaitų numerių).

TREČIASIS SKIRSNIS

ILGALAIKIO FINANSINIO TURTO IR FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ INVENTORIZACIJA

16. Inventorizuojant investicijas į Vyriausybės vertybinius popierius (toliau – VVP) ir įsipareigojimus pagal VVP, tikrinama, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, investavimo (įsigijimo) dokumentuose pateiktus duomenis, sudarytų sutarčių sąlygas, nustatomas faktinis VVP skaičius, nominalioji ir įsigijimo vertė. Kadangi valstybės išdo įsigyti nuosavi VVP prie finansinio turto nepriskiriami ir juos konsoliduojant sumažinami įsipareigojimai, finansinio turto ir įsipareigojimų inventorizacijos aprašai sudaromi prieš konsolidavimą ir jį atlikus.

17. Inventorizuojant suteiktas ilgalaikes paskolas (savivaldybėms, ne finansų įmonėms, finansų įmonėms, socialinės apsaugos fondams ir kt.), tikrinama, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, sutartyse ir kituose dokumentuose, kuriais patvirtinamas paskolos išdavimas, pateiktus duomenis. Inventorizuojant Turto bankui perduotas administruoti ilgalaikes paskolas, Turto banko parengti šių paskolų inventorizacijos aprašai sutikrinami su valstybės išdo apskaitoje užregistruotais duomenimis.

18. Inventorizuojant ilgalaikes išvestines finansines priemones, tikrinama, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka sutarčių sąlygas, nustatoma išvestinės finansinės priemonės nominalioji vertė ir išvestinės finansinės priemonės tikroji vertė. Patikrinamas išvestinės finansinės priemonės tikrosios vertės, užregistruotos apskaitoje, apskaičiavimas.

19. Ilgalaikiai terminuotieji indėliai inventorizuojami tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose pateiktus duomenis.

20. Kitos ilgalaikės gautinos sumos, ilgalaikės sukauptos palūkanos, ilgalaikiai atidėjiniai, ilgalaikės paskolos, į nebalansines sąskaitas traukiami garantiniai įsipareigojimai ir kitas ilgalaikis finansinis turtas ir įsipareigojimai inventorizuojami tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose pateiktus duomenis, sudarytų sutarčių sąlygas ir (arba) dokumentuose, kuriais pagrindžiamas ilgalaikio ir trumpalaikio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų padidėjimas ir (arba) sumažėjimas, pateiktus duomenis.

21. Inventorizuojant ilgalaikį finansinį turtą ir finansinius įsipareigojimus, Iždo departamento direktoriaus nustatyta tvarka patikrinama, ar nuvertėjimo ir amortizacijos sumos apskaičiuotos ir užregistruotos pagal 17-ąją VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. 1K-223 „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 17-ojo standarto patvirtinimo“.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

TRUMPALAIKIO FINANSINIO TURTO INVENTORIZACIJA

22. Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis ir kitų ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis, užregistruota apskaitoje, inventorizuojama tikrinant suderinimo aktus, sutartis ir kitus dokumentus.

23. Inventorizuoiant Turto bankui perduotas administruoti ilgalaikes ir trumpalaikes paskolas, Turto banko parengti ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalies ir trumpalaikių paskolų inventorizacijos aprašai sutikrinami su valstybės išdo apskaitoje užregistruotais duomenimis.

24. Ilgalaikių sukaupytų palūkanų einamųjų metų dalis ir trumpalaikės vidaus paskolos (savivaldybėms, ne finansų įmonėms, finansų įmonėms, socialinės apsaugos fondams ir pan.) inventorizuojamos tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, sudarytose sutartyse ir kituose paskolos išdavimo patvirtinimo dokumentuose pateiktus duomenis.

25. Inventorizuoiant investicijas į VVP tikrinama, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, investavimo (įsigijimo) dokumentuose pateiktus duomenis, nustatomas faktinis investicijų į VVP kiekis, nominalioji ir įsigijimo vertė, sutarčių sąlygos. Kadangi valstybės išdo įsigyti nuosavi VVP prie finansinio turto nepriskiriami ir juos konsoliduojant sumažinami įsipareigojimai, finansinio turto ir įsipareigojimų inventorizacijos aprašai sudaromi prieš šių VVP konsolidavimą ir jį atlikus.

26. Finansinė parama – iš užsienio valstybių ir Europos Sąjungos gautinos finansavimo sumos – inventorizuojama tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka duomenis suderinimo aktuose, gautuose iš finansinę paramą administruojančių institucijų, kurioms yra pavestos finansinės paramos administravimo funkcijos.

27. Gautini mokesčiai, kitos gautinos sumos, sukauptos mokesčių ir kitos pajamos, valstybės išdo apskaitoje registruoti pagal Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) mokesčių fondo ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – MD) mokesčių fondo valstybės išdui, vadovaujantis Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2011 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 1K-063 „Dėl Informacijos, reikalingos Lietuvos Respublikos valstybės išdo finansinėms ataskaitoms sudaryti, pateikimo taisyklių patvirtinimo“, pateiktus duomenis, inventorizuojami tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, gautuose iš VMI ir MD, pateiktus duomenis.

28. Gautinos baudos, kitos netesybos, gautini delspinigiai, palūkanos, dividendai, rinkliavos, kitos gautinos sumos, sukauptos pajamos, gautinos grąžintinos finansavimo sumos, sukauptos gautinos grąžintinos finansavimo sumos, kitos trumpalaikės gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir investicijos inventorizuojami tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose pateiktus duomenis. Trumpalaikis finansinis turtas, kurio derinimo sąnaudos viršija tikėtiną naudą, inventorizuojamas jo nederinant, tokiu atveju tikrinami dokumentai, kuriais pagrindžiamas finansinio turto padidėjimas ir (arba) sumažėjimas inventorizuojamo laikotarpio pabaigoje.

29. Kitos sukauptos gautinos sumos, kurios apskaitoje registruojamos ne pagal dokumentus, kuriais jos pagrindžiamos, o tas sumas apskaičiuojant, inventorizuojamos tikrinant atliktų skaičiavimų teisingumą.

30. Inventorizuoiant pinigus valstybės išdo sąskaitoje Lietuvos banke, tikrinamas suderinimo aktas, gautas iš Lietuvos banko.

31. Inventorizuoiant pinigus įšaldytose sąskaitose, trumpalaikius (iki 3 mėn.) VVP, trumpalaikius (iki 3 mėn.) terminuotuosius indėlius, kitas trumpalaikes (iki 3 mėn.) investicijas, tikrinami suderinimo aktai, o jei nebuvo suderinta, tikrinami investavimo patvirtinimo dokumentai, sutarčių sąlygos.

32. Inventorizuoiant pinigus ir pinigų ekvivalentus valstybės išdo sąskaitoje, kartu inventorizuojami nebalansinėse sąskaitose registruojamų kitų išteklių fondų (Rezervinio (stabilizavimo) fondo, Ilgalaikio darbo išmokų fondo, Garantinio fondo, Žemės ūkio paskolų garantijų fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, Valstybinio socialinio draudimo rezervinio fondo, Licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo) pinigų ir jų ekvivalentų likučiai. Inventorizuojami valstybės rezervo banko sąskaitos likučio duomenys, taip pat biudžetinių lėšų likučiai valstybės biudžeto asignavimų valdytojų vadovaujamų biudžetinių įstaigų sąskaitose, neapibrėžtos gautinos sumos, neapibrėžtieji įsipareigojimai, įsipareigojimai dėl suteiktų garantijų, taip pat Rezervinio fondo lėšų radioaktyviųjų atliekų giluminiam atliekynui įrengti ir radioaktyviosioms atliekoms tvarkyti sumos. Informacija apie atliktą inventorizaciją ir jos rezultatus raštu pateikiama šių fondų administratoriams.

PENKTASIS SKIRSNIS

TRUMPALAIKIŲ FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ INVENTORIZACIJA

33. Inventorizuoiant ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalį, trumpalaikių atidėjinių, ilgalaikių įsipareigojimų pagal VVP einamųjų metų dalį, ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalį, kitų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalį, trumpalaikius įsipareigojimus pagal VVP, trumpalaikes paskolas ir kitus trumpalaikius finansinius įsipareigojimus, tikrinama, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, sutartyse, dokumentuose, kuriais pagrindžiamas finansinių įsipareigojimų padidėjimas ir (arba) sumažėjimas, VVP išleidimo patvirtinimo dokumentuose pateiktus duomenis.

34. Trumpalaikiai įsipareigojimai pagal VVP inventorizuojami tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, sutartyse ir dokumentuose, kuriais patvirtinamas skolinimasis, pateiktus duomenis. Kadangi valstybės išdo įsigyti nuosavi VVP prie finansinio turto nepriskiriami ir juos konsoliduojant sumažinami įsipareigojimai, todėl finansinio turto ir įsipareigojimų inventorizacijos aprašai sudaromi prieš šių VVP konsolidavimą ir jį atlikus.

35. Inventorizuoiant trumpalaikes išvestines finansines priemones, tikrinama, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka sutarčių sąlygas, nustatoma išvestinės finansinės priemonės nominalioji vertė ir išvestinės finansinės priemonės tikroji vertė. Patikrinamas išvestinės finansinės priemonės tikrosios vertės, užregistruotos apskaitoje, apskaičiavimo teisingumas.

36. Inventorizuoiant savivaldybių išdams mokėtinas finansavimo sumas, t. y. paskirstytas ir pervestinas savivaldybėms gyventojų pajamų mokesčio ir su juo susijusias sumas, tikrinami suderinimo su savivaldybėmis aktai. Nepaskirstytas savivaldybėms pervestinas gyventojų pajamų mokestis ir su juo susijusios sumos inventorizuojamos sutikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo akte, gautame iš VMI, pateiktus duomenis ir patikrinant valstybės išdo banko sąskaitos, skirtos gyventojų pajamų mokesčio savivaldybių pajamoms išlyginti, likutį, įvertinus paskirstytas ir pervestinas savivaldybėms gyventojų pajamų mokesčio ir su juo susijusias sumas.

37. Kitos grąžintinos permokos ir gauti išankstiniai apmokėjimai, sukaupta savivaldybėms mokėtina gyventojų pajamų mokesčio suma inventorizuojami tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, gautuose iš VMI ir MD, pateiktus duomenis.

38. Finansavimo sumų davėjams (Europos Komisijai, Finansinių mechanizmų valdybai, Šveicarijos Konfederacijai) grąžintinos finansavimo sumos inventorizuojamos tikrinant, ar

apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka iš finansinę paramą administruojančių institucijų, kurioms pavestos finansinės paramos administravimo funkcijos, gautuose suderinimo aktuose arba tiesiogiai iš finansavimo sumų davėjų gautuose ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje neįvykdytuose mokėjimo prašymuose pateiktus duomenis.

39. Lietuvos bankui mokėtinos palūkanos inventorizuojamos tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose, gautuose iš Lietuvos banko, pateiktus duomenis.

40. Sukauptos mokėtinos sumos už parduotas prekes, turtą, paslaugas, sukauptos mokėtinos finansavimo sumos, sukauptos finansavimo sąnaudos ir kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai inventorizuojami tikrinant, ar apskaitoje užregistruoti duomenys atitinka suderinimo aktuose pateiktus duomenis. Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai, kurių derinimo sąnaudos viršija tikėtiną naudą, inventorizuojami jų nederinant, tokiu atveju tikrinami dokumentai, kuriais pagrindžiamas finansinio turto padidėjimas ir (arba) sumažėjimas inventorizuojamo laikotarpio pabaigoje.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Atlikusi valstybės išdo turto ir įsipareigojimų inventorizaciją, inventorizacijos komisija finansų ministrui ar jo įgaliotam asmeniui pateikia išvadą dėl inventorizacijos eigos, rezultatų, pastabų dėl skirtumų, jei tokių rasta inventorizacijos aprašus sutikrinus su apskaitos duomenimis, ir pateikia pasiūlymus dėl neatitikimų panaikinimo. Finansų ministras ar jo įgaliotas asmuo per 15 darbo dienų nuo inventorizacijos pabaigos patvirtina inventorizacijos rezultatus ir priima sprendimą dėl inventorizacijos komisijos pateiktų pasiūlymų.

42. Finansų ministrui ar jo įgaliotam asmeniui patvirtinus valstybės išdo turto ir įsipareigojimų inventorizacijos rezultatus ir priėmus sprendimą dėl rastų neatitikimų šalinimo, valstybės išdo apskaitoje nedelsiant, ne vėliau kaip iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos, registruojami koreguojantieji įrašai.

Priedų pakeitimai:

Valstybės+iždo+sąskaitų+planas

VIKSVA+sąskaitų+susiejimas+su+FVIS+sąskaitomis

Valstybės+iždo+registrų+sudarymo+priedai

Valstybės+iždo+inventorizacijos+tvarkos+priedai

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Įsakymas

Nr. [1K-426](#), 2023-12-29, paskelbta TAR 2023-12-29, i. k. 2023-25959

Dėl finansų ministro 2020 m. lapkričio 23 d. įsakymo Nr. 1K-378 „Dėl valstybės išdo apskaitos tvarkymo“ pakeitimo